

Brüsszel, 2019. október 15.
(OR. en)

Intézményközi referenciaszámok:
2018/0213(COD)
2019/0161(COD)
2018/0212(COD)

13116/1/19
REV 1

JUR 591
EUROGROUP 10
ECOFIN 873
UEM 301
CODEC 1481
CADREFIN 343

ÉSZREVÉTEL

Küldi:	a Jogi Szolgálat
Címzett:	az eurócsoport, az euróövezeten kívüli tagállamok részvételével
Tárgy:	A konvergenciát és versenyképességet szolgáló költségvetési eszköz: a felhatalmazó záradék és kormányközi megállapodás jogi státusza, a köztük fennálló kapcsolat, illetve joghatásaik elemzése.

I. BEVEZETÉS

1. A konvergenciát és versenyképességet szolgáló költségvetési eszköz működési keretének (BICC) az eurócsoport euróövezeten kívüli tagállamok részvételével tartott 2019. október 9-i ülésén jóváhagyott szövege többek között az alábbi szövegrészletet tartalmazza az eszköz finanszírozásával kapcsolatban:

“Discussions on an IGA, whose legal status will be explained in an annex to the summing up letter by the Council Legal Service, will continue at the level of the EWG. The EWG should submit a report covering the need, the content, modalities and the size of an IGA in due time to allow for a final decision in the context of the MFF.

An enabling clause to be included in the Regulation based on Art 175”

2. Az eurócsoport euróövezeten kívüli tagállamok részvételével tartott 2019. október 9-i ülése során a Tanács Jogi Szolgálatára felkérést kapott, hogy tisztázza a működési keretben említett felhatalmazó záradék és kormányközi megállapodás jogi státuszát, a köztük fennálló kapcsolatot, illetve joghatásaikat. Az eurócsoport elnöke ezenkívül felkérte a Tanács Jogi Szolgálatát, hogy felszólalását rögzítse írásban (amint ezt a működési keret is említi). Elemzésünk e felkérésnek tesz eleget.

II. JOGI ELEMZÉS

3. Az előirányzott BICC-rendeletbe beillesztendő felhatalmazó záradék célja, hogy engedélyezze a tagállamok általi kiegészítő hozzájárulások fizetését az uniós költségvetésbe, és azoknak a BICC keretében felmerülő kiadások finanszírozása céljára való elkülönítését. E kiegészítő hozzájárulások beállítására külső címzett bevételként kerülne sor, a költségvetési rendelet 20. cikkében meghatározott globális fedezet elve alóli kivételként, mely szerint minden bevételnek megkülönböztetés nélkül minden kiadás fedezése céljára rendelkezésre kell állnia. E kivételt tehát a globális fedezet alóli kivételként kell nevesíteni, mely választási lehetőség az uniós jogalkotó mérlegelési jogkörébe tartozik, számára nyitva áll, amint ezt a magának a költségvetési rendeletnek a 21. cikkében említett, meglévő külső és belső címzett bevételkategoróriák is szemléltetik.

4. Az uniós Szerződések vagy uniós másodlagos jogi aktusok (mint amilyen például a BICC-rendelet) azonban nem írhatnak elő olyan jogi kötelezettséget a tagállamok számára, melynek értelmében meg kell kötniük a működési keretben említett kormányközi megállapodást, vagy a saját források rendszerén belül meghatározott pénzügyi kötelezettségeik keretén túlmenően hozzájárulást kell befizetniük az uniós költségvetésbe. A felhatalmazó záradék ezért nem képezhet jogalapot olyan, a tagállamok közötti kormányközi megállapodásról való tárgyaláshoz, ilyen megállapodás aláírásához vagy megkötéséhez, amelyben a tagállamok jogi kötelezettséget vállalnak a BICC céljára külső bevételek fizetésére és elkülönítésére. A tagállamok, mint a nemzetközi jog alanyai, szabadon dönthetnek a kormányközi megállapodásról való tárgyalásról, annak aláírásáról és megkötéséről¹.
5. A tagállamok azon döntése tehát, hogy magukra nézve kötelezőként fogadják el a kormányközi megállapodás rendelkezéseit, saját alkotmányos követelményeiktől függ².

¹ Lásd a Tanács Jogi Szolgálatának az európai beruházásstabilizáló funkció (helyesen: eszköz) létrehozásáról szóló javaslatról alkotott véleményét (SN 5347/19), melyben a Jogi Szolgálat megállapította, hogy „Az uniós jog ténylegesen egyetlen tagállamot sem kötelezhet kormányközi megállapodás kötésére”. E vélemény kiemelte azt is, hogy „A (...)z EUMSZ 175. cikkének (3) bekezdése nem használható fel sem közvetlenül, sem közvetve arra, hogy a tagállamokat az Unió saját forrásainak rendszerén túli hozzájárulás fizetésére kötelezze.” (61. pont).

² Még ha volt is példa arra a múltban, hogy a gazdasági és monetáris unió területére vonatkozóan valamennyi euróövezeti tagállam megkötött egy kormányközi szerződést (például az ESM-szerződést, a stabilitásról, a koordinációról és a kormányzásról szóló szerződést és az Egységes Szanálási Alapba fizetendő hozzájárulásoknak az alapba való átutalásáról szóló kormányközi megállapodást), e tény a politikai következetesség fenntartásával kapcsolatos igénynek a következménye, nem pedig valamely, az uniós Szerződésekből vagy másodlagos jogból fakadó jogi kötelezettségé.